

[Agerschou]

fremgået af dagspressen, men når man læser formuleringen i betænkningens bidraget fra det radikale venstre til nr. L 13, bliver man i tvivl. Jeg mener, at både folketinget og befolkningen må have krav på at få at vide: bliver karensdagen afskaffet pr. 1. januar 1987, eller er der tale om et røgslørnummer fra det radikale venstre?

Aase Olesen (RV):

Jeg kan sige til hr. Agerschou, at i overensstemmelse med betænkningen bliver karensdagen afskaffet 1. januar 1987, når vi ved, hvad det koster.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Jeg vil gerne stille et uddybende spørgsmål til fru Aase Olesen: vil afskaffelsen af karensdagen pr. 1. januar 1987 afhænge af, hvor meget det koster?

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Nej, afskaffelsen vil ikke afhænge af det, men vi vil gerne vide, hvordan finanslovsforslaget skal se ud, når vi afskaffer karensdagen.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Med den fortolkning, fru Aase Olesen gav lige nu, er der ingen grund for de radikale til ikke at stemme for lovforslag nr. L 13, da det så er identisk med den aftale, de radikale har lavet med regeringen. Hvis det radikale venstre stemmer imod det forslag, vi behandler nu, så stemmer det radikale venstre imod sin egen aftale.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Man kan da ikke opfatte fru Aase Olesens sidste bemærkning om, at de radikale nok skal gå ind for afskaffelse af karensdagen, men at de først vil se, hvordan finanslovsforslaget ser ud, på anden måde, end at det altså vil afhænge af finanslovsforslagets udseende. Hvis det også er misforstået, så forudsættes der overjordiske evner for at forklare,

hvorfor det radikale venstre stemmer imod karensdagens afskaffelse her og nu.

Det radikale venstre står ikke med troværdigheden i behold, når det stemmer imod nu mod et løfte om, at man senere vil afskaffe den.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

For at skære det helt ud i pap: det, der sker i dag, og det, der sker i morgen, vil sandsynligvis være, at de radikale stemmer imod deres egen aftale med regeringen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 3 og § 3 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 227:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændring af tilskudsnedsettelse vedrørende anlægsudgifter).

(Fremsat 19/3 86. Første behandling 19/3 86. Betænkning 19/3 86).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

*Forhandling***Stavad (S):**

Vi har til det forslag, indenrigsministeren har fremsat, og som foretager to mindre ændringer i det indgreb over for kommunerne, der blev vedtaget i december 1985, stillet ændringsforslag, som skal sikre, at de kommuner, der står over for store arbejder på grund af asbest- og karlitlofter, der giver kræftisiko, med at få forbedret arbejdsmiljøet, ikke kan blive pålagt den afgift, som regeringen sammen med det radikale venstre fik vedtaget i december måned.

Vi mener, det må være helt åbenbart for enhver, at det ville være fuldstændig urimeligt, om kommuner, der står over for nogle arbejder, der skal gennemføres, og nogle arbejder, som, hvis ikke de bliver gennemført, betyder, at de mennesker, der færdes i de bygninger, vil være udsat for kræftisiko, ikke skulle være fritaget for denne afgift. Ellers er det jo, som om regeringen accepterer en statskat på en forbedring af arbejdsmiljøet, at kommuner og amter skal betale en skat til staten for at forhindre kræftisiko.

Derfor har socialdemokratiet stillet forslag om, at arbejdsmiljøforanstaltninger skal være undtaget fra den statsafgift, uanset om det rubriceres som et anlægsarbejde eller som en driftsudgift. Vi håber meget på, at man har besindt sig. Vi mener, det er så oplagt, også fordi indenrigsministeren, som lovforslaget og loven ligger, ingen mulighed har for at dispensere.

Vi mener, det er tom snak, når boligministeren siger, at han har igangsat et udvalgsarbejde med henblik på at belyse situationen. Det synes vi er godt, og vi synes, det er godt, at vi får afklaret, hvordan de øvrige problemer skal løses, også i sammenhængen mellem den kommunale økonomi og den statslige økonomi, hvordan det skal indgå i bloktilskuddene, om der i de konjunkturreguleringer, som regeringen kalder det, der foretages mellem staten og kommunerne, kan tages hensyn til det. Det er alt sammen problemer, som skal løses, og derfor sætter vi pris på, at regeringen har igangsat det arbejde, og at regeringen har lovet, at det arbejde vil være tilendebragt i løbet af nogle ganske få dage, da man har lovet os, at vi har endelig besked inden påske.

Men uanset hvordan det arbejde måtte slutte, og uanset om man når frem til den ene aftale eller den anden aftale med kommunerne, så skal problemet løses i forhold til statsafgiften, for ingen har vel fantasi til at forestille sig, at den statsafgift skal opkræves? Eller har man? Det mener jeg må være et spørgsmål til indenrigsministeren.

Vil indenrigsministeren i dag bekræfte, at uanset hvordan regeringspartierne, uanset hvordan flertallet stemmer i dag, så har vi i det mindste opnået enighed om, at kommuner og amter ikke skal betale en strafafgift for at lave disse helt nødvendige reparationsarbejder af sundhedsmæssig karakter? Hvis vi kan få et sådant tilsagn, så må vi selvfølgelig afvente, at indenrigsministeren kommer med et nyt lovforslag.

Jeg synes, det er en forkert procedure, fordi kommuner og amter har behov for at få en klar melding, så de kan disponere, også i forhold til de budgetter, de skal aflevere til indenrigsministeren inden udgangen af april måned. Derfor synes jeg, at det eneste rigtige var at vedtage det nu. Men det næstbedste vil selvfølgelig være, at indenrigsministeren giver os klar besked.

Som sagt har socialdemokratiet foreslået, at vi fritager arbejdsmiljøforanstaltninger generelt for afgiften. Det næstbedste vil være det af SF stillede ændringsforslag, nemlig at man konkret fritager de investeringer, der foretages i forhold til udskiftning af asbest- og karlitlofter dér, hvor det er myndighedskrav. Jeg vil gerne give den melding, at hvis det socialdemokratiske ændringsforslag bliver nedstemt, så vil vi selvfølgelig stemme for det næstbedste, nemlig det forslag, SF har stillet.

Jeg håber meget, at vi får løst dette problem. Alt andet vil efter den socialdemokratiske gruppes opfattelse være uanstændigt.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg synes, det er en fantastisk situation, man står i. Nu har flere borgmestre fra venstrekommuner fortalt os i udvalget, at de har nogle industrihuse, og dem kan de ikke leje ud, og det går selvfølgelig ud over nogle arbejdspladser. Det er da meget pænt af regeringen, at den vil tage den slags ting op, således at der bliver nogle flere arbejdspladser i kommunerne.

[Tommy Dinesen]

Det skal sammenholdes med, at folk næsten er panikagtige for øjeblikket på baggrund af, at der er forurening, på baggrund af, at indeklimaet er dårligt, på baggrund af, at man i samtlige kommuner og amtskommuner for øjeblikket diskuterer disse ting. Man diskuterer, hvor mange millioner kroner det drejer sig om. Det bliver måske endda milliarder. Det lyder da meget godt, at boligministeren i morges udtalte i Radioavisen, at nu skulle man lave en undersøgelse. Det var hr. Stavad også inde på. Det er da rigtigt, men det, det drejer sig om, er, at det er fantastisk mange penge. Hvad gør kommunerne? Spørgsmålet fra kommunerne er: får vi hjælp fra staten til det her?

Jeg synes også, det er fantastisk, når man lige har været ude i en valgkamp om EF, hvor samtlige borgerlige partier, deres ordførere og kandidater og de, der var med til møderne, fremhævede det danske miljø som noget, der lå over alt andet, både i Europa og i hele verden. Hvad ser man så? Når der kommer nogle forslag fra andre om at gøre miljøet bedre, hvad sker der så? Ja, man vil overhovedet ikke svare, man vil overhovedet ikke tage ting op, fordi det her drejer sig om en masse penge, selvfølgelig gør det det.

Regeringen har også tilsluttet sig WHO's »Sundhed frem til år 2000«, der handler om forebyggelse. Hvad gør man her? Hvis man ikke får forbedret indeklimaet ved at få asbestpladerne væk eller i hvert fald indkapslet, så får man nogle problemer på længere sigt. Alle eksperter ved med 100 pct. sikkerhed, at man kan få asbestose, og at man kan få lungehindekræft. De ting ligger der i det.

Jeg vil derfor meget stærkt appellere til indenrigsministeren om, at man prøver på i hvert fald at komme med nogle positive meldinger, for ellers kommer der senere et beslutningsforslag fra SF.

SF indstiller det forslag, der foreligger, til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Lenger (VS):

Også VS kan anbefale de ændringsforslag, der foreligger. Hvis socialdemokratiets ændringsforslag bliver stemt ned, vil vi derefter stemme for SF's ændringsforslag. Det er i virkeligheden det allermindste, man kan gøre, at fritage anlægsudgifter til udskiftning af

karlitlofter og asbestlofter og andre miljøforanstaltninger for afgift. Jeg synes sagtens man kunne argumentere for, at der også skulle ydes et statstilskud ud over det.

Det, der er problemet i kommunerne nu, er, at de står i en situation, hvor de ikke ved, om de er købt eller solgt. Derfor synes jeg, det er noget af en luksusholdning, at flertallet i betænkningen siger, at man vil afvente en redegørelse, man vil afvente nærmere forhandlinger med de kommunale organisationer. De enkelte kommuner skal jo allerede i disse dage træffe beslutning om, hvad de skal gøre. De har institutioner, de har skoler, der er lukkede, og de kan ikke bare vente på, at der engang – heller ikke selv om det måske allerede er om en måned – kommer nye oplysninger frem, som måske kan få dem til at handle på en anden måde, end de ellers ville gøre på baggrund af den viden, de har i dag.

Det vil altså sige, at der er kommuner, der er sat i en vanskelig situation, som koster dem mange penge, og de er nødt til at handle så at sige i blinde. De ved ikke, hvilket økonomisk grundlag de har. De ved ikke, hvad de kan regne med som tilskud fra staten. De ved ikke, om de måske endda skal betale afgift for at få lov til at udskifte asbestlofter og andre miljøfarlige ting. Det synes jeg er en meget ubehagelig situation. Derfor betyder det, at man nu udsætter en stillingtagen – også selv om det kun drejer sig om ganske få uger – at kommunerne enten må fortsætte med nogle helt uacceptable midlertidige løsninger som dem, vi har set, hvor man f.eks. underviser skolebørn i en kirke, eller må gå i gang med nogle investeringer, hvor det måske viser sig, at hvis de havde haft den viden, de får senere, ville de have løst problemerne på en anden måde. Det synes jeg ikke man kan byde kommunerne.

Det er så, hvad det er. Det fører til, at vi anbefaler ændringsforslaget.

Jeg vil godt spørge indenrigsministeren – det er ikke sikkert, han kan svare på det, men jeg er sikker på, at hvis han kan, så vil han gøre det –: er det en konsekvens af denne fremgangsmåde over for kommunerne, at staten bare lader stå til, hvis det drejer sig om statsinstitutioner, hvor der f.eks. er asbestlofter? Man kunne godt forestille sig – når det nu er sådan, at man i realiteten vil

[Lønger]

sige til kommunerne: I kan bare vente, for I får ikke noget ordentligt beslutningsgrundlag endnu – at staten også for sit vedkommende ville sige til statens institutioner, hvor de problemer er: vi venter bare.

Så vidt jeg har orienteret mig, foreligger der endnu ikke nogen eksempler på, at der er statsinstitutioner, der er blevet lukket som følge af asbestlofterne. Så vidt jeg er orienteret, er det udelukkende inden for kommunerne, det er sket, og vi har jo dog trods alt eksempler på, at disse farlige lofter findes inden for staten, f.eks. på Hillerød politistation, så vidt jeg husker.

Derfor vil jeg gerne spørge indenrigsministeren, hvilken betydning denne holdning får for statens vedkommende. Betyder det, at man fortsætter aktiviteter i statsinstitutioner, hvor der er asbestholdige lofter, og venter? Eller betyder det, at man fra statens side optræder på samme måde som kommunerne, nemlig straks rømmer lokalerne og går i gang med at finde en eller anden løsning?

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at hvis ministeren svarer det sidste, at man selvfølgelig straks rømmer lokalerne og forsøger at finde en løsning, så er jeg nysgerrig efter at vide, hvad det er for løsninger, staten så vælger, fordi man på den baggrund måske kunne få en smule vejledning til kommunerne, som de ellers ikke ville kunne få.

Poulsgaard (FP):

Hykleriet herinde kender ingen grænser. Her udenfor på Slotspladsen står en masse mennesker nu og demonstrerer. De er hidkaldt af de røde partier herinde, som tordner imod påskepakken, og guderne skal vide, at det ikke er noget godt, regeringen har fundet på.

Men hvad er det nu, der kommer? Ja, nu kommer der fra de røde partier igen udgiftskrævende forslag. Nu skal asbestlofterne ned. Lad os da slå lidt koldt vand i blodet. Herregud! Er det nu så farligt, som man siger? I dag kan man i aviser læse, at det ikke er så farligt som den passive rygning, der finder sted.

Kan I huske for nogle år siden, hvor det var farligt at drikke komælk? Vi skulle være døde næsten halvdelen, der er herinde. Vi er blevet så gode til at måle. Alt muligt kan måles. Men derfor skal vi ikke handle fuldstæn-

dig vildt og blodigt og bare sende regningen til skatteyderne. Det er det, man gør.

Der er en anden ting, jeg også har lyst til at omtale. I går, tror jeg det var, var der i Ekstra Bladet en artikel af nogle, der har spurgt danske børn, hvad de frygtede mest. 82 pct. af de danske børn frygtede en atomkrig. Der var kun 32 pct., der frygtede det i USA, 12 pct. i Rusland. Men 82 pct. i Danmark frygtede det mere, end at deres forældre døde. Hvad er det for en frygt, man fra venstrefløjens bevidst ønsker at fremkalde? Hvad er det for en frygt, man vil fremkalde? Er det, for at en Big Moder-stat kan ordne alle problemer? Eller hvad er det, man ønsker?

Hvad er det for en frygt, man nu ønsker at fremkalde angående asbest?

Vi har levet med det i så mange år. Det er overhovedet ikke farligt; man kan se det i fjernsynet. Vorherre bevares, man hidkalder eksperter, der tager beskyttelsesdragt på, og hvad ved jeg, når de skal rydde loftet! Skal de lofter ryddes, så kan de sende bud efter undertegnede. Så skal jeg komme og gøre det uden nogen som helst beskyttelse. Lad da være med det hysteri. Lad også være med at sige, at statens udgifter ikke må stige, nu skal vi til at spare, og to minutter efter står man heroppe og kan ikke få udgifter nok.

Jeg håber ikke, regeringen er så medgørlig, at man forfalder til straks at gå ud i det vilde og blodige. Der er ingen grund til det. Der er grund til at slå koldt vand i blodet, og derfor skal man selvfølgelig stemme imod de ændringsforslag, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Må jeg sige til hr. Poulsgaard, at jeg tror, at mange herinde husker et tidligere medlem af fremskridtspartiet – jeg mener, det var hr. Glensgård – der sagde: ja men vi kan ikke bruge alle de penge på arbejdsmiljøet. Vi må bare erkende, at det koster en arm eller et ben i ny og næ.

Nu forstår jeg på hr. Poulsgaard, at han ikke er så human som hr. Glensgård. Hr. Poulsgaard vil have lig på bordet. Derfor må jeg spørge: hvor mange? Jeg vil gerne spørge flertallet: er det den holdning, flertallet ønsker at blive identificeret med?

[Stavad]

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Nej, hr. Poulsgaard vil ikke have lig på bordet, men hr. Poulsgaard vil have tøj på kroppen og vil gerne, at vore børn og børnebørn kan få et samfund at leve i.

For et år eller halvandet siden var man også fuldstændig bindegale. Da var det nogle karlitlofter i Århus, der skulle rives ned, og man lukkede daginstitutioner. Hvad viste der sig, da de fik undersøgt det? At det var fuldstændig ufarligt.

Derfor siger jeg: lad nu være med at lade hysteriet gribe om sig, bare fordi de videnskabsmænd kan måle alverden i dag. Vi har levet med det i umenneskelige tider, havde jeg nær sagt, og vi kan fortsat leve med det. Der er ingen grund til panikreaktioner.

En ting er, at ved nye skoler og nye institutioner, man bygger, kan man lade være med at bruge den slags materiale, men at rive det ned i dag, bare for at venstrefløjen skal have noget at beskæftige sig med, er jeg imod.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes, det er rystende at høre hr. Poulsgaard. For 14 dage siden oplevede vi i TV-Ålborg en flok børn, der var sammen med et voksent menneske, en kendt konservativ skoleinspektør, som netop har forladt amtsrådet i Nordjylland. Han måtte drive skolebørnene ind på Gl. Hasseris skole, fordi skolebørnene af frygt for asbestlofter ikke turde gå ind. De blev drevet ind som kvæg. Det var ingen venstreorienterede abekatte. Det var en konservativ skoleinspektør, som mente, at nu skulle det her bare køre.

Jeg vil godt sige til hr. Poulsgaard, når han mener, at venstreorienterede skal have noget at beskæftige sig med, at vi har det i hvert fald sådan – vi, der føler os venstreorienterede i forhold til hr. Poulsgaard, og det er mange af os herinde – at vi lytter til sagkundskaben.

Når sundhedsstyrelsen kan meddele boligministeriet, at én asbestfiber er én for meget, når man vil opnå et sundt arbejdsmiljø for skolebørn og indeklima, hvor meget og hvor mange i sundhedsstyrelsen har så givet udtryk for en venstreorienteret opfattelse hvad

det angår, da de endelig kom med den melding?

Jeg synes, det er groft, og jeg synes, det går langt ud over, hvad vi tidligere har hørt fra fremskridtspartiets side, og det placerer fremskridtspartiet tilbage i forrige århundrede, hvad holdninger til menneskers muligheder for at leve en sikker tilværelse uden frygt for deres liv angår.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg synes også, det er fantastisk at høre hr. Poulsgaard, men man bliver efterhånden ikke forbavset.

Vi er selvfølgelig imod, at der skal være hysteri om det her eller noget som helst andet, men det bliver slet ikke bedre af den måde, hr. Poulsgaard tackler det på.

Det, vi fra SFs side – og jeg går ud fra, at også socialdemokratiet og VS gerne vil det – ønsker, er, at hvis nogle målinger, der bliver foretaget af arbejdstilsynet eller bedriftssundhedstjenesten eller embedslægerne, viser, at der er fare i nogle lokaler, så må man prøve på at klare det og finde ud af det på en eller anden måde. Det er sådan i dag, at der er nogle børn, der bliver flyttet fra deres skoler til nogle andre, og jeg vil da godt spørge hr. Poulsgaard: er det bare forældre og børn, der er hysteriske, eller hvad mener fremskridtspartiet om det her?

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Poulsgaard for en kort bemærkning, og så giver jeg ministeren ordet. Jeg tror, be-lysningen af standpunkterne hermed er fyldestgjort.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Det er ikke et spørgsmål om, hvad fremskridtspartiet mener. Det er et spørgsmål om, hvad hr. Poulsgaard mener. Jeg har ikke drøftet det med min gruppe.

Hr. Kaj Poulsen og andre siger, at det er uhyggeligt. Ja, det er uhyggeligt, at vi har sådan en flok vatnisser herinde, der ligger under for enhver modestrømning. Det er en kendsgerning, at når vi har fået tid til at undersøge sagen, så har det vist sig gang på gang, at det var en halv vind, man løb med.

[Poulsgaard]

Det er derfor, jeg siger: slå da koldt vand i blodet, og tag den fornødne tid til undersøgelser fremfor at lukke skoler og alt muligt.

Når hr. Kaj Poulsen ikke kan få de børn ind i skolen, hvem har så indpodet dem den frygt? Er det ikke lærerne, er det ikke nogle hysteriske mennesker? Dagen før var det jo ikke farligt at gå på den skole, men næste dag bliver det altså farligt. Det er en fuldstændig proportionsforvrængning, man kommer ind i her, men Danmark er jo et godt lille land. »Du puslingland, der hygger dig i smug.«

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg skal først takke udvalget for et hurtigt arbejde, og fordi man har accepteret nogle usædvanlige arbejdsvilkår for at fremme denne sag. Det vil jeg gerne give udtryk for.

Forslaget har, som det ligger, to hovedbestanddele: en fritagelse af industrihuse, som opnår egnsudviklingsstøtte, det kan accepteres af næsten hele tinget, og forslaget om at flytte opgørelsestidspunktet fra 1. april til 1. maj har også vundet bred tilslutning. Jeg er overbevist om, at begge dele vil man være glad for i den kommunale verden.

Det, der er rejst herudover, og som jeg ikke skal gå ind i en dybtgående drøftelse af her i dag, er spørgsmålet, om man, som socialdemokratiet har foreslået det, generelt skal undtage arbejdsmiljø fra lovens bestemmelser om nedsættelse af tilskud eller afgift.

Det er et forholdsvist vidtrækkende forslag, og SF har efter min opfattelse ret i sine bemærkninger i betænkningen om, at der er en betydelig forskel i omfanget af det forslag, socialdemokratiet har stillet, som er vidtgående, og hvor det måske også er svært at overskue, hvor langt det i grunden rækker, og det mere begrænsede eller, som SF selv siger, mere realistiske forslag, SF har stillet.

Jeg må om begge forslagene sige, at regeringen vil indstille, at de forkastes. Årsagen er, som jeg har sagt det tidligere her – jeg skal derfor gøre det ganske kort – at jeg ikke mener, at det er det rigtige tidspunkt at tage stilling til det spørgsmål på. Vi ved alle, at boligministeren har igangsat et udvalgsarbejde, som forventes afsluttet inden påske, og som vil vurdere de tekniske, økonomiske og sundhedsmæssige forhold i forbindelse med asbestlofterne, og at der på det grundlag sker

en udmelding til kommunerne om, hvordan man ser på disse ting. Så har man altså det, man i dag mange, mange gange savner, nemlig en baggrund for at vurdere, hvad der kan og bør gøres.

Den omstændighed, at man bruger nogle dage til at skaffe sig et grundlag for at disponere hensigtsmæssigt og rigtigt, er ikke – det siger jeg meget bestemt – at opfatte på den måde, at regeringen eller det flertal, som støtter regeringens holdning i dette spørgsmål, har en mindre ansvarlig holdning til begrebet fare i forbindelse med asbestlofter o.lign. end den, mindretallet anlægger.

Jeg har noteret mig hr. Poulsgaards synspunkt, som jeg selvsagt tager afstand fra. Om selve problemet ansvarlighed i forhold til det problem, vi står over for her, har jeg kun baggrund for at sige, at regeringen har den samme ansvarlige holdning til det spørgsmål. Jeg kan ikke se, at der er grund til, at nogen udstiller sig som mere ansvarlig end andre vedrørende det problem.

Hr. Lenger stillede et konkret spørgsmål med hensyn til statens område: om det er en konsekvens af regeringens holdning til ændringsforslagene, at man så har en mindre ansvarlig – sådan opfattede jeg hr. Lenger – holdning på statens institutioners område. Jeg er ikke bekendt med, hvordan der vil blive disponeret for statens bygningers vedkommende. Det er ikke mit område, og jeg har ikke baggrund for at udtale mig om det. Heri ligger også, at hr. Lenger ikke kan drage de vidtgående konklusioner af sit spørgsmål og det svar, jeg giver her, han måske havde lyst til. Men jeg forstår meget vel, at hr. Lenger i den almindelige kappestrid mellem oppositionspartierne om, hvem der er mest ansvarlig og mest opmærksom på asbestproblemet, har trukket denne del af problemet frem. Det har jeg megen forståelse for.

Som sagt er jeg glad for den tilslutning, der er til forslagens bestanddele, som det er fremsat. Jeg er glad for, at det har kunnet behandles så hurtigt, som tilfældet er, og jeg er overbevist om, at i den kommunale verden vil man have forståelse for, at vi tager tingene i den rækkefølge, jeg har beskrevet her, og at de fremskridt, der er opnået med forslaget, kan opnås.

Stavad (S):

[Stavad]

Jeg kan bekræfte over for indenrigsministeren, at socialdemokratiets ændringsforslag er mere vidtgående end SFs, og jeg er sikker på, SF er enig med socialdemokratiet i, at det var det, der burde vedtages, men man har så håbet på, at hvis ikke det socialdemokratiske, mere vidtgående forslag kunne vedtages, så kunne måske det meget snævre – dér, hvor man var pålagt at udskifte – vedtages.

Jeg vil godt spørge: hvem synes egentlig, det er rimeligt, at der skal lægges en statsafgift på arbejdsmiljøforanstaltninger og på sundhed? Jeg synes, det er helt urimeligt, og jeg ville synes, det var meget fornuftigt, hvis et flertal her i tinget havde den samme opfattelse.

Jeg stillede indenrigsministeren et spørgsmål, jeg ikke fik svar på, og det var det, der foranledigede, at jeg tog ordet igen. Jeg forstod af det, indenrigsministeren sagde, og af betækningsbidraget, at regeringspartierne og det radikale venstre ikke ønsker at støtte hverken socialdemokratiets ændringsforslag eller SFs ændringsforslag. Ministeren begrundede det med, at der er sat en undersøgelse i gang.

Derfor spurgte jeg indenrigsministeren: er vi ikke enige om, og vil ministeren ikke i dag bekræfte, at uanset hvad den undersøgelse måtte resultere i, så skal den i hvert fald resultere i, at der ikke skal opkræves en statsafgift for udskiftning af karlit- og asbestlofter? Det må der kunne gives et svar på i dag, og det vil være en melding, der bliver hørt ude omkring i amter og kommuner, og som der er behov for går ud, inden folketinget tager hjem på påskeferie.

Derfor beder jeg om, at indenrigsministeren, på trods af at man stemmer forslaget ned i dag og ønsker en anden procedure – det synes jeg ikke vi skal skændes om – giver en klar melding fra folketingets talerstol om, at nedtagelse af asbest- og karlitlofter ikke vil blive pålagt en statsafgift. Det må vel kunne siges i dag.

Tommy Dinesen (SF):

Indenrigsministeren sagde, at de kommunale organisationer ville have stor forståelse for den rækkefølge, tingene skulle løses i. Jeg har været til Amdsrådsforeningsgeneralforsamling med ministeren her i formiddag, og

den afgående formand, Per Kaalund, gjorde meget kraftigt opmærksom på, at disse karlitlofter burde friholdes for i hvert fald de 20 pct. statsafgift.

Det blev sagt udtrykkeligt. Jeg tror, at det er noget, samtlige amtsråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmer i dette land er enige om.

Så sagde ministeren noget om ansvarlighed, og at man konkurrerede om, hvem der havde den mest ansvarlige holdning. Jeg vil godt spørge ministeren, om det er korrekt opfattet – ministeren talte også om ansvarlighed – at hvis det er bevist, og det mener jeg det er, så vil regeringen støtte f.eks. SFs forslag om at fritage for de 20 pct. ved udskiftning af karlit- og asbestlofter.

Kaj Poulsen (S):

Først vil jeg godt sige tak til ministeren, fordi han så klart tog afstand fra det, hr. Poulsgaard prøvede at berige os med. Jeg synes også, der er grund til at sige tak til fremskridtspartiets gruppeformand, der måtte meddele hr. Poulsgaard, at han stod helt alene med de udtalelser, han kom med her fra talerstolen.

Jeg synes, det var forstemmende, at vi skulle høre herfra, at hr. Poulsgaard begynder at tolke, hvorfor børn reagerer over for de her problemer. Det skulle altså være, fordi der er nogle, der har fortalt dem noget. Nej, hr. Poulsgaard. Situationen er den, at børn har den vane, at de sætter sig ind i tingene, modsat hr. Poulsgaard. De tager det ikke på fornemmelsen. De følger med i den politiske debat. De følger med i, hvad der foregår i samfundet. Hvis hr. Poulsgaard havde gjort det samme, så havde vi ikke haft det hysteriske anfald, vi så hr. Poulsgaard havde her.

Nu kan jeg se, at hr. Poulsgaard er på vej op igen. Så kunne jeg måske få svar på, når nu reaktionerne kaldes hysteriske, hvem det er i sundhedsstyrelsen – som er kommet med de nye vurderinger om asbests farlighed, der er kommet til udtryk i de rapporter, boligministeriet har fået – der kan betegnes som hysterisk. Hvad er det for nogle mennesker, og hvad er baggrunden for at kalde dem hysteriske?

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

[Poulsgaard]

Jeg ved ikke, hvor hr. Kaj Poulsen har den oplysning fra, at jeg har fået en reprimande af min gruppeformand. Vi har ikke drøftet det i fremskridtspartiets gruppe. Jeg sagde, at jeg talte på egne vegne, og det agter jeg fortsat, enten hr. Kaj Poulsen kan lide det eller ej.

Jeg har aldrig sagt, at det var folk i sundhedsstyrelsen, der er hysteriske, men jeg har sagt, at der er nogle partier, og at der er nogle medier, nogle blade og nogle radioer, der er interesserede i at oppiske et hysteri og gøre disse folk til nogle bangebukse. I hvilke andre industrilande, vi kan sammenligne os med, er man begyndt at pille lofter ned? Danmark er det eneste land, der gør det. (*Munterhed*). Ja, nu er der latter igen, men Danmark har simpelt hen verdens højeste skattetryk. Vi kan da sagtens blive ved og ved at øge vore udgifter.

Hvad er det, man vil? Man skal prioritere opgaverne, og man kan ikke prioritere nogetting ved at handle i panik. Det er det, man gør. Man handler i panik. Man lukker skoler. En skole, der har fungeret i 20-25 år, lukker lige pludselig, uden at der har været nogen som helst gener, bare fordi man er blevet så dygtig til at måle. Ja men resultatet er, at man kan måle alt, man kan finde gift alle steder, og i mange private hjem findes det også. Man kan jo måle alt. Hvad skal vi så til sidst? Ja, vi skal jo nok det, jeg har sagt før: venstrefløjen vil have os tilbage til jordhulerne, til en romantisk drøm om en sund natur og alt det dér. Hvis man vil have et industrisamfund, bliver man altså nødt til at respektere, at der er nogle omkostninger forbundet med industrisamfundet, og jeg ønsker altså industrisamfundet.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg skal ikke forlænge debatten, men da bl.a. hr. Tommy Dinesen har været inde på holdningen i kommunale organisationer, skal jeg også i forlængelse af, hvad jeg meddelte i går om, at jeg agter at tage kontakt til de kommunale organer, som vi samarbejder med om de økonomiske udligningsordninger m.v., sige, at jeg allerede i formiddags har haft kontakt med både Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen og skitseret den fremgangsmåde, som jeg har meddelt her. Det synes jeg har været den

rigtige rækkefølge, nemlig at vi sætter os ind i, hvad det hele drejer sig om, og omfanget, træffer de ansvarlige beslutninger og på det grundlag også vurderer, hvordan de økonomiske relationer for kommunerne i forhold til staten skal være.

Jeg har erklæret mig åben over for, at der her er et åbenbart problem, som skal diskuteres, som skal løses, og som folketinget, hvis der er brug for folketingets medvirken, har mulighed for at tage stilling til, inden tinget sendes hjem på sommerferie.

Men mere tror jeg ikke det er rigtigt at konkludere her i dag. Det er trods alt et meget vidtrækkende spørgsmål, vi taler om. Det er det på baggrund af den stemning, der er i befolkningen, og der er grund til at sige, at det er meget nemt at gøre folk bange, og det vil være sværere at berolige befolkningen igen i det øjeblik, da man har den fornødne baggrund for at vurdere, hvad der er brug for.

Det er også let at formå nogle enkelte ivrige til med et kasteskift eller andet at slå hul i lofterne, hvorved risikoen bliver meget større, end den har været hidtil, og det har vi ikke brug for.

Jeg har forstået, at det heller ikke på nogen måde er noget af det, folketingets partier har lagt op til, men alligevel vil jeg sige, at der er brug for, at der også i debatten er en vis ro og afvejning af tingene af hensyn til, at vi sammen kan komme fornuftigt igennem det spørgsmål, som ingenlunde er nemt, hverken teknisk, økonomisk eller sundhedsmæssigt.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg er enig i indenrigsministerens sidste bemærkninger, men jeg har bedt om at få et konkret svar på et konkret spørgsmål. Vil indenrigsministeren give et tilsagn om, at ingen kommuner, ingen amter vil blive pålagt en statsafgift for at udskifte karlit- og asbestlofter? Det må der kunne svares på.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Hr. Stavad stiller med flid et spørgsmål, han ved ikke kan besvares på et tidspunkt, hvor der forestår forhandlinger om disse ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 55 stemte for, 62 imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 53 stemte for, 62 imod.

Ændringsforslag nr. 3-10

forkastedes uden afstemning.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Europæisk Fælles Akt.
(Fremsat 12/3 86).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 27 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

27) Første behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

(Fremsat 12/3 86).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Da regeringen besluttede at sende denne sag til folkeafstemning, tog socialdemokratiet

det til efterretning, og samtidig gav vi til kende, at vi ville føle os forpligtede af en vejledende folkeafstemning, forstået på den måde, at vedtog befolkningen pakken, så ville socialdemokratiet stemme i overensstemmelse med befolkningens holdning.

Det betyder, at vi vil stemme for både beslutningsforslaget og lovforslaget. Det er konsekvensen af vor holdning, og den står vi naturligvis ved. Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi hermed har ændret opfattelse af indholdet i disse to forslag.

Vi mener fortsat, at Danmark ville være betydelig bedre stillet, hvis man havde fået flertal for et nej til pakken. Men nu har vi altså sagt ja, og derfor er vores holdning den, at så vil vi bidrage til sagligt og konstruktivt at få så meget ud af det, som man nu kan, når man får en ordening, der ikke er den ideelle.

Vi vil forsøge at gå i samarbejde med regeringen og de øvrige partier her i folketinget om at afværge de værste følger af disse beslutninger. Det tror vi at vi har en vis mulighed for, hvis der også fra regeringens side er vilje til det, og hvis regeringen vil leve op til en række af de løfter, den gav under debatten om pakken før folkeafstemningen.

Der er to hovedområder, hvor vi gerne vil holde regeringen fast. Det ene er, når det drejer sig om traktaten om det udenrigspolitiske samarbejde. Der vil vi lægge overordentlig megen vægt på, at regeringen efterlever sit eget udsagn om, at man kan fortsætte det nordiske samarbejde, og at man kan udvikle det og udbedre det, selv om man har skrevet under på den traktat, der nu bliver oprettet om udenrigspolitisk samarbejde. Det vil sige, at regeringen nu vil blive fulgt i detaljer i denne sag fra vor side, og jeg tror fra hele befolkningens side. Vi vil nøje følge, hvordan regeringen praktiserer og administrerer det løfte, der er givet, og som regeringen jo også siger den har fået skabt klar forståelse for hos partnerne i EF.

Men hvad der kommer til at optage os noget mere i markedsudvalgsregie og i Romtraktatregie, det er ændringerne i Romtraktaten. Her er det jo navnlig spørgsmålet om, hvordan vi nu skal ændre administrationen i regeringen og i samarbejdet med folketinget, og hvilke procedureregler vi nu skal indføre for at sikre, at den nye administration bliver af en sådan art, at vi undgår at komme ud i